

מאור עינים

חידושי תורה על הפרשה

גליון מס' 4

וירא תשפ"ג

(יט, כט) ...ויזכור אלוקים את אברהם, וישלח את לוט מתוך ההפכה בהפך את-הערים אשר-ישב בהן לוט.

פ' רש"י, מהו זכירתו של אברהם על לוט, נזכר שהיה לוט יודע ששרה אשתו של אברהם, ושמע שאמר אברהם במצרים על שרה 'אחותי היא' ולא גלה הדבר, שהה חס עליו, לפיכך חס הקב"ה עליו.

לכאורה המעשה של לוט ששתק במצרים היה דבר הכרחי ומחייב, שהרי אם היה אומר ששרה אשתו של אברהם, היו הורגים את אברהם. ואעפ"כ הקב"ה זכר לו את אותו מעשה לטובה, משום שאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה אפילו שכר שיחה נאה, כמבואר במס' ב"ק (דף לח:).

(כ, יא) ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין יראת אלוקים במקום הזה והרגוני על-דבר אשתי.

כשאין יראת שמים, אפשר להגיע לידי רציחה. וזה מה שאמר אברהם אבינו, רק אין יראת אלוקים במקום הזה, וכבר והרגוני על-דבר אשתי.

(ח, יח) ויקח חמאה וחלב ובן-הבקר אשר עשה ויתן לפניהם, והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו.

ברש"י, קמא קמא שתיקן, אמטי ואיתי קמייהו.

נראה לבאר מה הסיבה שלא נתן הכול ביחד, מפני שאברהם אבינו חשב שאורחיו רעבים, ולכן כל פעם מה שכבר היה מוכן, מיד הגיש להם.

ונראה שכך גם צריך לנוהג באורחים, לא לחכות שכל האוכל יהיה מוכן ורק אח"כ להגיש להם, אלא מה שכבר מוכן, להגיש מיד, שהאורחים לא יישארו רעבים.

(יט, כד) וה' המטיר על-סדום ועל עמרה גפרית ואש, מאת ה' מן-השמים.

פ' ברא"ם, בתחילה לא הוריד עליהם אלא מטר, וכיון שלא חזרו בתשובה נעשה המטר גפרית ואש¹.

בדרך רמז נ"ל מ"ש וה' המטיר וכו', כתוב ה' שזהו מידת הרחמים, שבתחילה הוריד עליהם מטר.

ולהלן (פסוק יז) הוא אומר ויהי המבול, אלא כשהורידן הורידן ברחמים, שאם יחזרו יהיו גשמי ברכה, וכשלא חזרו היו למבול.

¹ וזהו כמ"ש לעיל פר' נח (ז, יב), 'ויהי הגשם על-הארץ ארבעים יום וארבעים לילה', כתב רש"י שם,